

Talmud Bavli, Tractate Pesachim 99b

משנה. ערב פסחים סמוך למנחה לא יאכל אדם עד שתחשך.
אפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב.
ולא יפחתו לו מארבע כוסות של יין, ואפילו מן התמחוי.

Mishnah:

On the eve of Pesach, after the afternoon prayer, a person should not eat until after dark.
Even the poorest of Israel should not eat until they have reclined.
And they give him no less than four cups of wine,
even from the *tamchui* [the welfare support fund].

RaSHI (France 1040-1105CE) commenting on Pesachim 99a

ארבע כוסות - כנגד ארבעה לשוני גאולה האמורים בגלות מצרים
והוצאתי אתכם
והצלתי אתכם
וגאלתי אתכם
ולקחתי אתכם בפרשת וארא.
ואפילו - מתפרנס מתמחוי של צדקה, דהיינו עני שבעניים,
דתנן במסכת פאה (פרק שמיני משנה ז'): מי שיש לו מזון שתי סעודות - לא יטול מן התמחוי.

Four cups—

corresponding to the four expressions of Redemption which were stated in the Exile of Egypt:

I shall bring you out (v'hotzeiti),

I shall rescue you (v'hitzalti),

I shall redeem you (v'gaalti)

and I shall take you to me (v'lakachti) which are found in Parshat VaEra.

And even from the *tamchui*—even one who is supported from the public charity fund,
that is, the poorest of the poor, as we have learned in Tractate Peah (8:7),
“one who has food for two meals should not take from the *tamchui*”

Baal Haturim (Rabbi Yaakov b. Asher, Toledo Spain (~1300CE)

והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי
ד' לשונות של גאולה כנגד ד' מלכיות ובאחרון כתיב ולקחתי כנגד אדום
וע"כ כתיב ביה ולקחתי כאדם הלוקח בחזקה שהוא קשה מכולם.
והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי בגימ' זה עני בישראל לא יפחתו לו מארבע כוסות:

V'hotzeiti, V'hitzalti, V'gaalti, v'lakachti

These four expressions for redemption correspond to the four empires.

[Babylonia, Persia, Greece, Rome/Edom]

And regarding the last, it says *v'lakachti (I will take you)*--corresponding to Edom.

About that one it says *v'lakachti*, like a person who takes by force,
for it is the most difficult of them all.

V'hotzeiti, V'hitzalti, V'gaalti, v'lakachti

The gematria/numerical value of these words (2063) is the same as (well, really close!) to
Zeh oni b'yisrael lo y'fatchu lo mei-arba cosot (2061)

[“This is even the poorest in Israel, they give him no less than four cups of wine”]

Rabbi Ovadiah Sforno (Rome, Bologna Italy 1470-1550CE)

והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים מיום התחלת המכות ישקוט השעבוד:
והצלתי ביום צאתכם שתצאו מגבולם:
וגאלתי בטביעת המצרים בים, כמו שהעיד באמרו ויושע ה' ביום ההוא וכו',
כי אחרי מות המשעבדים לא היו עוד עבדים בורחים:
ולקחתי אתכם לי לעם במעמד הר סיני:
וידעתם הכירו והתבוננו שכל זה יתאמת כמו וידעתם היום, כי לא את בניכם:

I shall bring you out from beneath the burdens of Egypt

From the day that the plagues begin, the slavery will quiet

And I shall rescue you

On the day when you depart from their borders

And I shall deliver you

In drowning the Egyptians in the Sea, as is testified by the verse

And the Eternal delivered on that day...(Ex 14:30),

since after the death of those who enslaved them, they were no longer runaway slaves.

and I shall take you to Me as a people

at the standing at Mount Sinai

Then you shall know

Then the Israelites will realize and understand that all of God's promises have come true.

We find a similar idea expressed in:

So you shall know this day, for it was not your children,

who neither knew nor saw the lesson of the LORD your God—

His majesty, His mighty hand, His outstretched arm; (Deuteronomy 11:2)

Kli Yakar (Rabbi Shlomo Efraim Lunshitz (1550-1619, Lemberg, Prague)

והוצאתי, והצלתי, וגאלתי, ולקחתי. כנגד ד' דברים שעברו עליהם שנאמר (בראשית טו יג) כי גר יהיה זרעך הרי הגרות, בארץ לא להם הרי ריחוק השכינה, כי הדר בחו"ל דומה כאילו אין לו אלוה כו' (כתובות קי :) וסמך ריחוק השכינה לגרות כי הא בהא תליא שריחוק השכינה נמשך מן הגרות שיהיו כגרים בחו"ל במקום ריחוק השכינה, ועבדום זה דבר נוסף על הגרות, כי סתם גר אינו עבד לפחות, וענו אותם זה דבר נוסף על העבדות, כי סתם עבד אין מענין אותו חנם ובהצלה ראה הקב"ה להצילם בהדרגה מעט מעט, מתחילה הצילם מן הדבר המסוכן ביותר והוא העינוי, ועליו נאמר והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים, כי הסבלות היינו העינוי, כמ"ש למען ענותו בסבלותם. ואח"כ הצילם גם מן העבדות, ועליו נאמר והצאתי אתכם מעבודתם. ואח"כ הצילם מן הקל שבכולם הוא הגרות, ועל זה אמר וגאלתי אתכם וגו', כי סתם גר אין לו גואל כמ"ש (במדבר ה ח) ואם אין לאיש גואל ארו"ל (ב"ק קט). זה הגר כו'.

V'hotzeiti, V'hitzalti, V'gaalti, v'lakachti

These correspond to the four things that had happened to them, as it was said:

"your descendents shall be a stranger in a land not their own, and they will serve them, and they will afflict them (Genesis 15:13)

"your descendents shall be a stranger"--this is being a stranger

"in a land not their own"--this refers to the distancing of the *Shechina* (Divine Presence)

for "one who dwells outside the Land of Israel is like one who has no God, etc"
(Talmud, Ketubot 110b).

And these first two are juxtaposed to each other because one is caused by the other.

The distancing of the *Shechina* is caused

by being residing in a land which is far from the *Shechina*.

"And they will serve them"-- this is harsher than being a stranger,

for a stranger is not necessarily enslaved

"and they will afflict them" -- this is the harshest, because not every servant is afflicted

And in rescuing them, the Holy One Blessed be He brought them out one stage at a time,

at first rescuing them from the most dangerous condition first, the affliction.

and about this it says *I shall bring them out from under the burdens of Egypt*.

For the "burdens" refers to the affliction...

ולפי שמן הגרות נמשך סילוק השכינה, כי מטעם זה הוצרך להסמיך אל הגרות מאמר בארץ לא להם המורה על סילוק השכינה, לעומת זה אמר כאן שבביטול הגרות יזכו לדיבוק השכינה וע"ז אמר ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים ליקוחין ממש כדרך גבר בעלמה, ויען כי הדר בחו"ל כאילו אין לו אלוה ע"כ אמר כאן והייתי לכם לאלהים, וע"י דיבוק זה וידעתם כי אני המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים הגדולה שברעות, ואחר כך פירש ליקוחין אלו באמרו והבאתי אתכם אל הארץ וגו', וע"כ תקנו בפסח ד' כוסות כנגד התשועה מן ד' רעות אלו, ולמעלה פרשת וישב (מ יא) בכוס הנאמר בשר המשקים תמצא טעם נכון מאוד על ד' כוסות של פסח ע"ש.

And because the distancing of the *Shechina* is tied to being a stranger,

God promised that by eliminating the "strange"

they would merit cleaving to the *Shechina*,

and about this it says *I shall take you to me as a people, and I shall be for you God--*

Exactly like the marriage of a man and a woman.

And by means of this cleaving, *"you shall know that I am the one Who brought you out from the burdens of Egypt"*....the worst of the evils.

And so on Pesach, the sages instituted 4 cups corresponding to the deliverance from the 4 evils.

And in my commentary on the cup of the Royal Butler you will find a very good interpretation of the four cups of Pesach.